II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 21 januari 1970

inzake een procedure op grond van artikel 65 van het E.G.K.S.-Verdrag betreffende kartelovereenkomsten en -gedragingen op de Duitse schrootmarkt

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(70/118/EGKS)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, inzonderheid op artikel 65,

Gezien de klacht van een Duitse schroothandelaar,

Gezien de overeenkomstig artikel 36, eerste alinea, van het Verdrag door de betrokken ondernemingen de dato 10 januari 1970 gemaakte opmerkingen,

Op grond van de navolgende overwegingen :

I

De feiten

1. In het verleden heeft de Hoge Autoriteit zich herhaaldelijk beziggehouden met de problemen op de schrootmarkt van de Gemeenschap.

Bij Beschikking nr. 33-53 van 19 mei 1953 (1) werd een overeenkomst van de staalindustrie van de Gemeenschap betreffende de oprichting van een Gemeenschappelijk Bureau van schrootverbruikers en een Egalisatiefonds voor ingevoerd schroot, conform artikel 65 en artikel 53, sub a), van het Verdrag goedgekeurd (Brusselse organisaties). Gelijktijdig met deze goedkeuring werd de opheffing van de nationale inkoopkartels bevolen (2). Bij Beschikking nr. 22-54 van 26 maart 1954 (3) heeft de Hoge Autoriteit conform artikel 53, sub b), van het Verdrag een financiële regeling ingevoerd waarbij alle schrootverbruikende ondernemingen van de Gemeenschap werden verplicht de voor de prijsaanpassing tussen uit derde landen ingevoerd en binnenlands schroot benodigde middelen via een omslagstelsel te verschaffen. Deze organisaties hadden tot doel door gemeenschappelijke aankoop van schroot in derde landen, met name in de U.S.A., het structurele schroottekort van de Gemeenschap op te heffen en door een prijsegalisatiesysteem voor ingevoerd schroot te voorkomen dat de schrootprijzen binnen de Gemeenschap tot het niveau van de wereldmarktprijzen zouden stijgen. Het schroottekort van de Gemeenschap, ter grootte van 1,5 miljoen ton tot 2 miljoen ton per jaar, werd voornamelijk veroorzaakt door Italië, dat een relatief hoog schrootverbruik had en vrijwel niet over eigen schroot beschikte. Door het Gemeenschappelijk Bureau en het Egalisatiefonds werden de kosten van het tekort omgeslagen over alle staalondernemingen van de Gemeenschap. Deze organisaties werden in de jaren 1958/1959 ontbonden.

In 1955 had de Hoge Autoriteit een schrootinkoop- en verdelingsbureau van de Duitse staalindustrie — de Westdeutsche Schrotteinkaufsgesellschaft — verboden (4) ; in 1955/1956 werden soortgelijke plannen afgewezen.

Na de opheffing van de Brusselse organisaties, in het begin van 1959, bestond een ontspannen marktsituatie. Deze situatie duurde echter slechts kort.

(1) Publikatieblad van de E.G.K.S. van 9. 6. 1953, blz. 137.
(2) Publikatieblad van de E.G.K.S. van 9. 6. 1953, blz. 138.
(3) Publikatieblad van de E.G.K.S. van 30. 3. 1954, blz. 286.
(4) Beschikking nr. 28-55 van 20. 7. 1955, Publikatieblad van de E.G.K.S. van 26. 7. 1955, blz. 874.

Weldra gingen de Italiaanse staalproducenten steeds meer ertoe over in hun behoeften te voorzien op de Duitse en de Franse markt om geen schroot tegen hogere prijzen uit derde landen te moeten invoeren. Voor de Duitse en Franse staalondernemingen verschoof dientengevolge het evenwicht tussen vraag en aanbod op hun markten naar een het aanbod overtreffende vraag. De schrootprijzen in de Gemeenschap dreigden te stijgen tot het niveau van de wereldmarktprijzen. De staalindustrie van de Gemeenschap trachtte, evenals voorheen, in het kader van de bestaande regionale bureaus van het Gemeenschappelijk Bureau van schrootverbruikers deze ontwikkeling tot staan te brengen.

2. Na uitvoerige onderzoekingen stelde de Hoge Autoriteit in 1959 vast dat in de voorafgaande periode op de schrootmarkt van de Gemeenschap verboden kartelovereenkomsten en -praktijken waren toegepast. Met het oog op de bijzondere omstandigheden die voortvloeiden uit het bestaan, en uiteindelijk de opheffing, van de Brusselse organisaties, besloot de Hoge Autoriteit de ondernemingen wegens deze overtredingen geen geldboeten op te leggen, maar door publikatie van een advies in het Publikatieblad [1] nauwkeurig te omschrijven welke overeenkomsten, besluiten en onderling samenhangende gedragingen op de gemeenschappelijke schrootmarkt volgens artikel 65, lid 1, verboden waren, in het bijzonder :

— gemeenschappelijke vastlegging of bepaling van prijzen, zoneprijzen, prijsbestanddelen (zoals kortingen, premies, winstmarges), leveringsvoorwaarden (bij voorbeeld pariteitspunten) enz. ;

— overeengekomen beperking van de kring van schroothandelsondernemingen ;

— gemeenschappelijke bepaling of verdeling van de hoeveelheden voor aankoop en levering of verdeling van beschikbaar schroot.

Vervolgens legde de Hoge Autoriteit, bij Beschikking nr. 8-60 van 9 maart 1960 [2], de voormalige regionale bureaus van het Gemeenschappelijk Bureau van schrootverbruikers, waaronder de Deutsche Schrottverbraucher-Gemeinschaft (D.S.V.G.), welke volgens hun statuten slechts statistische taken vervulden, de verplichting op regelmatig mededeling te doen van alle besluiten, notulen en brieven voor zover deze betrekking hadden op schroot.

3. In de Bondsrepubliek Duitsland bestond in het kader van de „Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie" (W.V.) een schrootcommissie met als leden de schrootverbruikende ondernemingen. In de schrootcommissie werden door de deelnemende ondernemingen hun schrootproblemen besproken en gezamenlijk maatregelen tot uitvoering van hun schrootbeleid vastgesteld.

Zo voerde de schrootcommissie in juli 1959 een schrootverdelingsstelsel in, waarbij voor de betrokken staalondernemingen aankoopquota's en -prijzen werden vastgesteld. Aan de D.S.V.G., het voormalige regionale bureau van het Gemeenschappelijk Bureau van schrootverbruikers, werd opgedragen op grond van de overeenkomsten in de schrootcommissie maatregelen te treffen en richtlijnen vast te stellen alsmede de uitvoering daarvan te controleren. Tussen de schrootcommissie en de D.S.V.G. bestonden persoonlijke betrekkingen. De voorzitter van de schrootcommissie was tevens lid van de Adviesraad van de D.S.V.G., terwijl de directeuren van de D.S.V.G. aan de zittingen van de schrootcommissie deelnamen.

4. De in de schrootcommissie verenigde ondernemingen voerden in juli 1959 een stelsel in van vrijwillige zelfbeperking ten aanzien van hun aankopen van schroot bestemd voor de staalfabrieken. De betrokken ondernemingen verminderden door middel van een quotastelsel hun schrootaankopen op de binnenlandse markten met het doel hun schrootvraag in overeenstemming te brengen met het aanbod en de prijzen op een bepaald niveau te fixeren. In hun resterende schrootbehoeften moesten zij voorzien door een groter gebruik van ruwijzer bij de staalproduktie, door schrootinvoer uit derde landen of door het aanspreken van de voorraad.

5. Het hieronder meer uitvoerig uiteengezette quota- en prijsstelsel werd in principe ongewijzigd van juli 1959 tot de opheffing van de D.S.V.G. op 30 januari 1969 toegepast door de volgende ondernemingen of hun rechtsopvolgers :

— August Thyssen-Hütte AG, Duisburg-Hamborn,

— Bochumer Verein für Gußstahlfabrikation AG, thans Fried. Krupp Hüttenwerke AG, Bochum,

— Deutsche Edelstahlwerke AG, Krefeld,

— Dortmunder-Hörder Hüttenunion AG, Dortmund,

— Edelstahlwerke Buderus AG, vroeger Stahlwerke Röchling Buderus AG, Wetzlar,

— Edelstahlwerk Witten AG, vroeger Gußstahlwerk Witten AG, Witten/Ruhr,

— Eisenwerk Annahütte Alfred Zeller, Hammerau/Oberbayern,

— Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte mbH, Sulzbach-Rosenberg,

— Gebr. Böhler & Co. AG, Düsseldorf-Oberkassel,

— Gußstahlwerk Gelsenkirchen AG, Gelsenkirchen,

— Gußstahlwerk Oberkassel AG, vorm. Stahlwerk Krieger, Düsseldorf-Oberkassel,

— Hoesch AG Westfalenhütte, Dortmund,

---

[1] Advies van de Hoge Autoriteit van 24. 2. 1960, Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 12. 3. 1960, blz. 551/60.

[2] Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 25. 3. 1960, blz. 594/60.

— Hüttenwerk Oberhausen AG, Oberhausen/Rhld.,
— Hütten- und Bergwerke Rheinhausen AG, Rheinhausen, thans Fried. Krupp Hüttenwerke AG, Bochum,
— Hüttenwerk Salzgitter AG, Salzgitter-Drütte,
— Hüttenwerke Siegerland AG, Siegen/Westfalen,
— Ilseder Hütte, Peine,
— Klöckner-Werke AG, Duisburg,
— Mannesmann AG, Düsseldorf,
— Niederrheinische Hütte AG, Duisburg-Hochfeld,
— Phoenix-Rheinrohr AG, thans Thyssen Röhrenwerke AG, Düsseldorf,
— Rheinstahl Hüttenwerke AG, Essen,
— Stahlwerke Bochum AG, Bochum,
— Stahl- und Röhrenwerk Reisholz GmbH, Düsseldorf-Reisholz,
— Stahlwerke Südwestfalen AG, Geisweid,
— Walzwerke AG vorm. E. Böcking & Co., Köln-Mülheim.

Deze ondernemingen kochten bij voorbeeld in 1965 bij de handel ongeveer 3,6 miljoen ton binnenlands schroot, bestemd voor de staalfabrieken, in, dat wil zeggen 95 % van de desbetreffende totaalaankopen van de Duitse staalindustrie.

6. De D.S.V.G. vergeleek maandelijks de volgens een bepaalde formule berekende schrootaankoopbehoeften van de deelnemende ondernemingen met de geraamde schrootopbrengst op de Duitse markt. Door middel van een door de schrootcommissie van de W.V. vastgesteld percentage dat in mindering werd gebracht op de aankoopbehoeften werden vervolgens vraag en aanbod met elkaar in overeenstemming gebracht en de aankoopquota voor de verschillende ondernemingen berekend. De ondernemingen namen voorts de verplichting op zich bij de aankoop van schroot bepaalde maximumprijzen in acht te nemen.

Het schrootverdelingsstelsel was doeltreffend als gevolg van de bestaande bindingen tussen de staalondernemingen en de bij hen aangesloten concernhandelsondernemingen en ook omdat de uitwijkmogelijkheden van de vrije Duitse schroothandelaren naar schrootverbruikers in andere landen zeer beperkt waren. De in- en uitvoer van schroot was hoofdzakelijk in handen van de concernhandelsondernemingen. Daarbij kwam dat sedert 1954, met een korte onderbreking in 1963/1964, in de Gemeenschap een verbod tot uitvoer van schroot naar derde landen geldt.

7. Een van de mogelijkheden die de ondernemingen hadden om in hun niet bevredigde behoeften te voorzien was het interen op de voorraad. De schrootcommissie stelde echter criteria voor de minimale omvang van de voorraden vast en de D.S.V.G. greep in indien aan dit minimum niet werd voldaan.

Zo ging de schrootcommissie in 1965 als norm voor een minimumvoorraad uit van tweemaal het maandgemiddelde van de aankoopbehoefte van het vierde kwartaal van 1964, zulks om te verhinderen dat in perioden van schrootschaarste fabrieken met te geringe voorraden gedwongen zouden worden in grotere omvang een beroep op de markt te doen, wat zou leiden tot een „prijsonrust", die zich voor alle fabrieken in prijsverhogingen zou uitdrukken.

8. De D.S.V.G. hield toezicht op het inachtnemen van de vastgestelde quota en prijzen. De ondernemingen moesten aan de D.S.V.G. daartoe maandelijks mededeling doen van de voor de volgende maand afgesloten schrootaankopen, onder opgave van hoeveelheden, soorten, prijzen en de leverende schroothandelaar. Voorts werd aan de D.S.V.G. een doorslag van de aankooprekeningen gezonden. De D.S.V.G. liet bij de ondernemingen de gegevens inzake hoeveelheden, prijzen en kwaliteiten van de schrootaankopen door controle nagaan, ten einde te voorkomen dat de ondernemingen de prijsregeling zouden ontduiken door onjuiste soorten op te geven.

9. Het was de ondernemingen toegestaan incidentele overschrijdingen van de quota in een bepaalde maand de volgende maand te compenseren en anderzijds geringere aankopen later in te halen. Indien regelmatig quota- of prijsoverschrijdingen plaats vonden, werden de ondernemingen aangespoord tot meer discipline. Ook het inhalen van geringere aankopen dan de quota toestond was slechts in beperkte mate toegestaan ten einde overspanning van de schrootmarkt te voorkomen. Zo konden achterstanden van bepaalde ondernemingen op grond van een besluit van de schrootcommissie na verloop van twee maanden worden geschrapt.

10. In de schrootcommissie werd de prijs voor de standaardschrootsoort 11 vastgesteld. Voor de prijzen van de overige schrootsoorten werd een vaste verhouding tot de prijs van de soort 11 overeengekomen, zodat door de vaststelling van de prijs van de soort 11 de prijzen van alle schrootsoorten vaststonden.

De Duitse schrootprijzen waren voornamelijk vastgesteld op vrachtbasis Essen. Dit betekende dat de theoretische vracht van de plaats van herkomst tot pariteitspunt Essen door de verkoper afgetrokken moest worden van de prijs, terwijl de afnemende fabriek de feitelijke vrachtprijs moest betalen. Daardoor ontstonden voor de verschillende staalondernemingen al naar de geografische ligging vrachtvoordelen, respectievelijk nadelen.

De Zuidduitse fabrieken moesten echter hun prijzen kunnen aanpassen aan de aanbiedingen van de Ita-

liaanse fabrieken, zodat zij hun aankopen konden verrichten franco Zuidduitse grens, d.w.z. of wel franco Duits/Zwitserse of wel franco Duits/Oostenrijkse grens.

11. Tussen elf in de schrootcommissie vertegenwoordigde ondernemingen vonden regelmatig in engere kring ontmoetingen plaats om de schrootvoorzieningsproblemen te regelen : de zogenoemde „Werksgruppe" ook wel aangeduid als „Gruppe der Ruhrwerke". De volgende ondernemingen maakten deel uit van de „Werksgruppe" :

— August Thyssen-Hütte AG,

— Bochumer Verein für Gußstahlfabrikation AG,

— Dortmund-Hörder Hüttenunion AG,

— Hoesch AG Westfalenhütte,

— Hütten- und Bergwerke Rheinhausen AG,

— Hüttenwerk Oberhausen AG,

— Klöckner-Werke AG,

— Mannesmann AG,

— Niederrheinische Hütte AG,

— Phoenix-Rheinrohr AG,

— Rheinstahl Hüttenwerke AG (Henrichshütte).

De ondernemingen van de „Werksgruppe" namen ongeveer 70 % van het totale verbruik van binnenlands schroot voor de Duitse staalindustrie voor hun rekening en vrijwel de totale invoer uit derde landen tot dekking van het tekort. De verplichtingen van de ondernemingen van de „Werksgruppe" in het bijzonder ten aanzien van achterstanden, aankopen boven het quotum en prijzen, werden nauwkeuriger en scherper vastgesteld dan het geval was in de schrootcommissie.

12. De kring van schrootleveranciers van de aan de quota- en prijsregeling deelnemende staalondernemingen bestond uit ongeveer 100 groothandelsondernemingen, waarvan 12 met staalondernemingen verbonden waren (concernhandelsondernemingen) ; de overige waren de zogenaamde vrije handelaren.

Van de totale leveranties van schroot voor de staalfabrieken uit het binnenland door de Duitse schroothandel aan de deelnemende ondernemingen werd in de jaren 1962—1966 ongeveer 70 tot 80 % via de concernhandelsondernemingen geleverd. De vrije handelaren leverden hun schroot voor een deel rechtstreeks, voor een deel via de concernhandel, aan de ondernemingen.

13. De in de „Werksgruppe" verenigde staalondernemingen waren overeengekomen ten minste 70 % van hun ordervolume te plaatsen bij vier grote concernhandelsondernemingen, voor zover zij althans geen schroot afnamen van hun eigen concernhandelaren. Deze vier grote concernhandelsondernemingen waren :

— Eisen und Metall AG, Gelsenkirchen,

— Hansa Rohstoffverwertungs-GmbH, Düsseldorf,

— Klöckner & Co., Duisburg,

— Schrotthandel, vorm. A. Sonnenberg, Düsseldorf.

De elf ondernemingen van de „Werksgruppe" hebben zich in grote lijnen aan deze overeenkomst gehouden. Dit heeft ertoe geleid dat vrije handelaren, die nog slechts in beperkte mate betrokken werden bij de directe leveranties aan de fabrieken, toeleveringsbedrijven van de concernhandelsondernemingen werden.

De in de „Werksgruppe" verenigde staalondernemingen hebben voorts bij de invoer van schroot uit derde landen hoofdzakelijk slechts deze vier handelaren ingeschakeld. De bovengenoemde vier concernhandelsmaatschappijen kregen speciale premies voor hun leveranties aan de ondernemingen van de „Werksgruppe".

14. In hun schrijven van 10 januari 1970 hebben de betrokken staalondernemingen de hierboven beschreven feiten niet bestreden. Zij hebben aangevoerd dat het door hen toegepaste schrootaankoopsysteem in verband met de bijzondere verhoudingen op de schrootmarkt marktstabiliserende doeleinden beoogde te bereiken, die herhaaldelijk ook door de gemeenschapsinstanties als wenselijk zouden zijn erkend.

Dit systeem zou volgens hen positieve economische gevolgen gehad hebben, zowel voor de staalondernemingen als voor de staalverbruikers en de schroothandelaren.

II

Toepasselijkheid van artikel 65, lid 1

15. Krachtens artikel 65, lid 1, van het E.G.K.S.-Verdrag zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van verenigingen van ondernemingen en alle onderling samenhangende gedragingen welke direct of indirect ertoe zouden kunnen leiden om op de gemeenschappelijke markt de normale werking van de mededinging te beletten, te beperken of te vervalsen, verboden.

In de schrootcommissie hebben de deelnemende staalondernemingen voor hun schrootaankopen overeenkomsten aangegaan inzake aankoopquota, aankoopprijzen, pariteitspunten en minimumvoorraden. De in de „Werksgruppe" verenigde ondernemingen zijn daarnaast overeengekomen een bepaald deel van hun schrootbehoeften te dekken via concernhandelsondernemingen en aan deze speciale premies toe te kennen. De D.S.V.G. werd belast met de uitvoering van deze overeenkomst en het toezicht op de naleving ervan. Bijgevolg hebben de betrokken staalondernemingen overeenkomsten inzake de aankoop van

schroot gesloten ; in elk geval is er hier sprake van onderling samenhangende gedragingen.

Om onderstaande redenen hebben deze overeenkomsten of gedragingen de mededinging op de gemeenschappelijke markt beperkt en vervalst.

16. Op grond van de door hen in de schrootcommissie gesloten overeenkomsten en van de door de D.S.V.G. berekende quota dekten de deelnemende ondernemingen hun behoeften aan schroot slechts ten dele op de Duitse markt ; zij waren verplicht in hun resterende behoeften op andere wijze te voorzien — door een groter verbruik van ruwijzer in plaats van schroot, invoer uit derde landen of vermindering van voorraden. Door dit quotastelsel werd een evenwicht bereikt tussen het schrootaanbod op de Duitse markt en de vraag, hetgeen ten doel en tot gevolg had dat de concurrentie tussen de deelnemende staalondernemingen als afnemers van schroot werd beperkt en de aankoopprijzen voor schroot laag werden gehouden.

Ten gevolge van de toepassing van quota voor de aankoop van schroot op de Duitse markt werd de normale concurrentie tussen de deelnemende staalondernemingen bij hun grondstoffenvoorziening aanzienlijk beperkt.

Voorts hebben de quotaregeling en de verplichting voor de ondernemingen van de „Werksgruppe" om ten minste 70 % van de benodigde hoeveelheden via de concernhandelsondernemingen te bestellen, de mededinging tussen de schroothandelsondernemingen beperkt en vervalst.

De door de quotaregeling bereikte beperking van de vraag van de staalondernemingen ging in de eerste plaats ten koste van de vrije handelaren, omdat de staalondernemingen er belang bij hadden hun orders bij hun concernhandelsondernemingen zo min mogelijk te verminderen. De mogelijkheden van de vrije handelaren om rechtstreeks aan de ondernemingen te leveren, werden dientengevolge kleiner. De vrije handelaren werden vaak gedwongen via de concernhandelsondernemingen te leveren. In zoverre werden zij toeleveringsbedrijven voor deze concernhandelsondernemingen. Op grond van de verplichting van de ondernemingen van de „Werksgruppe" ten minste 70 % van hun orders bij concernhandelsondernemingen te plaatsen, werd deze ontwikkeling aanzienlijk versterkt.

17. De tussen de deelnemende staalondernemingen in de schrootcommissie overeengekomen verplichting, om een minimumvoorraad schroot aan te houden, vormde een verdere beperking van de mededinging tussen de staalondernemingen, want de ondernemingen gaven daardoor de mogelijkheid prijs zelf aan de hand van hun bedrijfsactiviteit te beslissen over het voor hen meest doelmatige voorraadpeil.

18. De met behulp van de quotaregeling tot stand gebrachte beperking van de vraag had ten doel de vaststelling van lage schrootprijzen mogelijk te maken. De vaststelling van uniforme maximumprijzen door de in de schrootcommissie verenigde ondernemingen, de inachtneming van deze prijzen door de ondernemingen, alsmede het toezicht door de D.S.V.G., leidden tot een beperking van de mededinging op de Duitse schrootmarkt. De deelnemende ondernemingen zagen wat hun schrootvoorziening betreft af van elke onderlinge prijsconcurrentie. Bovendien leidden de vaststelling van de schrootprijzen en de door de „Werksgruppe" aan de concernhandelsondernemingen toegekende speciale premies tot een vervalsing van de mededinging tussen de concernhandelsondernemingen en de vrije handelaren.

19. Tenslotte betekende de gemeenschappelijke vaststelling en toepassing van uniforme pariteitspunten in samenhang met de uniforme maximumprijzen een beperking en vervalsing van de concurrentie tussen de deelnemende staalondernemingen, alsmede tussen de schroothandelaren.

De fictieve vervoerkosten van de plaats van verzending tot de vrachtbasis werden ten laste van de handelaar in mindering gebracht op de schrootprijs, en de staalonderneming moest de feitelijke vervoerkosten van de plaats van verzending tot de plaats van bestemming betalen. Voor de te betalen effectieve schrootprijs speelde het verschil tussen de werkelijke en de fictieve vervoerkosten in de orderbepalingen van de staalondernemingen derhalve een beslissende rol. Op deze wijze ontstonden kunstmatige verleggingen van de normale afzetwegen van schroot.

Voor de handelaar werden zodoende, ongeacht waarheen hij in Duitsland leverde, steeds dezelfde fictieve vrachtkosten van de uniforme schrootprijs afgetrokken. Bijgevolg werd elke prijsconcurrentie tussen de handelaren uitgeschakeld.

20. De D.S.V.G. heeft als uitvoerend en toezichthoudend orgaan inzake de door de deelnemende ondernemingen gesloten overeenkomsten een beslissende rol gespeeld voor het goed functioneren van het hierboven uiteengezette schrootsysteem in de praktijk. De D.S.V.G. werd op 30 januari 1969 bij besluit van haar leden ontbonden. De ontwikkeling van de schrootprijzen in de Bondsrepubliek sinds het begin van 1969 wijst erop dat de deelnemende ondernemingen met de ontbinding van de D.S.V.G. een einde hebben gesteld aan de overtreding van het in artikel 65, lid 1, vervatte verbod.

III

Toepasselijkheid van artikel 65, lid 5

21. Krachtens artikel 65, lid 5, van het E.G.K.S.-Verdrag kan de Commissie aan de ondernemingen die een van rechtswege nietige overeenkomst hebben gesloten of een van rechtswege nietig besluit

hebben toegepast of gepoogd hebben toe te passen, of die zich aan gedragingen schuldig maken welke in strijd zijn met het bepaalde in het eerste lid boeten en dwangsommen opleggen.

22. Door hun deelneming aan de onder I en II omschreven overeenkomsten en gedragingen hebben de betrokken ondernemingen de in artikel 65, lid 1, van het Verdrag vervatte verbodsbepaling overtreden. Zij waren er door het door de Hoge Autoriteit in 1960 gepubliceerde advies van op de hoogte welke overeenkomsten, besluiten en onderling samenhangende gedragingen op de gemeenschappelijke markt voor schroot ingevolge artikel 65, lid 1, verboden waren. Zij hebben derhalve opzettelijk gehandeld.

23. Bij de vaststelling van de hoogte van de boete houdt de Commissie rekening met de ernst van de inbreuk en de duur van de overtredingen.

Ten gevolge van de door de deelnemende ondernemingen toegepaste regelingen inzake aankoopquota, aankoopprijzen, pariteitspunten en minimumvoorraden, alsmede van de in het kader van de „Werksgruppe" gemaakte afspraken inzake de inschakeling van de concernhandelsondernemingen, werd de mededinging tussen de afnemers op de Duitse markt voor schroot bestemd voor staalfabrieken grotendeels uitgeschakeld.

Bij de beoordeling van de overtredingen dient overeenkomstig bijlage I van het Verdrag rekening te worden gehouden met de bijzondere omstandigheden, eigen aan het bijeenbrengen van en de handel in schroot. Schroot wordt niet geproduceerd, doch is afval dat wordt bijeengebracht. Schroot voor staalfabrieken komt onafhankelijk van de vraag ter beschikking; de prijselasticiteit is gering. Naar verhouding kleine schommelingen in vraag of aanbod kunnen aanzienlijke prijswijzigingen met zich brengen. Bovendien bestaat in de Gemeenschap een structureel tekort aan schroot. Deze omstandigheden zijn in het verleden voor de Hoge Autoriteit herhaaldelijk aanleiding geweest maatregelen ter regulering van de schrootmarkt te treffen, ten einde de schrootprijzen binnen de Gemeenschap te stabiliseren en een stijging tot het peil van de wereldmarktprijs te verhinderen.

Ten aanzien van de duur van de overtredingen dient in aanmerking te worden genomen dat de deelnemende ondernemingen de gewraakte overeenkomsten en gedragingen van juli 1959 tot januari 1969, dus gedurende een aanzienlijk tijdvak, hebben toegepast.

24. Bij de vaststelling van de hoogte der aan de verschillende deelnemers op te leggen boeten dient rekening te worden gehouden met de betekenis van deze ondernemingen als afnemers op de door de overtredingen getroffen Duitse schrootmarkt en de mate waarin ter uitvoering van de verschillende afspraken initiatieven werden genomen. Op grond hiervan dienen de ondernemingen van de „Werksgruppe" hogere boeten te worden opgelegd dan aan de overige deelnemers,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Vastgesteld wordt dat de ondernemingen:

1. August Thyssen-Hütte AG, Duisburg-Hamborn,
2. Bochumer Verein für Gußstahlfabrikation AG, Bochum, thans Fried. Krupp Hüttenwerke AG, Bochum,
3. Hütten- und Bergwerke Rheinhausen AG, Rheinhausen,
4. Dortmund-Hörder Hüttenunion AG, Dortmund,
5. Hoesch AG Hüttenwerke, Dortmund,
6. Hüttenwerk Oberhausen AG, Oberhausen/Rhld.,
7. Klöckner-Werke AG, Duisburg,
8. Mannesmann AG, Düsseldorf,
9. Niederrheinische Hütte AG, Duisburg-Hochfeld,
10. Phoenix-Rheinrohr AG — thans Thyssen Röhrenwerke AG, Düsseldorf,
11. Rheinstahl Hüttenwerke AG, Essen,
12. Deutsche Edelstahlwerke AG, Krefeld,
13. Edelstahlwerke Buderus AG, vroeger Stahlwerke Röchling-Buderus AG, Wetzlar,
14. Edelstahlwerk Witten AG, vroeger Gußstahlwerk Witten AG, Witten/Ruhr,
15. Eisenwerk Annahütte Alfred Zeller, Hammerau/Oberbayern,
16. Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte mbH, Sulzbach-Rosenberg,
17. Gebr. Böhler & Co. AG, Düsseldorf-Oberkassel,
18. Gußstahlwerk Gelsenkirchen AG, Gelsenkirchen,
19. Gußstahlwerk Oberkassel AG, vorm. Stahlwerk Krieger, Düsseldorf-Oberkassel,
20. Hüttenwerk Salzgitter AG, Salzgitter-Drütte,
21. Hüttenwerke Siegerland AG, Siegen/Westfalen,
22. Ilseder Hütte, Peine,
23. Stahlwerke Bochum AG, Bochum,
24. Stahl- und Röhrenwerk Reisholz GmbH, Düsseldorf-Reisholz,
25. Stahlwerke Südwestfalen AG, Geisweid,
26. Walzwerk AG vorm. E. Böcking & Co., Köln-Mülheim,

door het sluiten en toepassen van overeenkomsten betreffende aankoopquota, aankoopprijzen, pariteitspunten en minimumvoorraden voor hun aankopen van voor staalondernemingen bestemd schroot in de Bondsrepubliek Duitsland, en de onder 1 tot en

met 11 genoemde, in de „Werksgruppe" verenigde ondernemingen door het sluiten van overeenkomsten of door onderling samenhangende gedragingen ten aanzien van de dekking van een bepaald deel van hun schrootbehoeften via de concernhandelsondernemingen en de toekenning van speciale premies aan bepaalde ondernemingen, van juli 1959 tot en met januari 1969 artikel 65, lid 1, van het Verdrag hebben overtreden.

Artikel 2

Aan de onderstaande ondernemingen worden de volgende boeten opgelegd :

1. aan de August Thyssen-Hütte AG, Duisburg-Hamborn : elfduizend rekeneenheden,
2. aan de Fried. Krupp Hüttenwerke AG, Bochum : vierentwintigduizend rekeneenheden,
3. aan de Dortmund-Hörder Hüttenunion AG, Dortmund : eenentwintigduizend rekeneenheden,
4. aan de Hoesch AG Hüttenwerke, Dortmund : eenentwintigduizend rekeneenheden,
5. aan de Hüttenwerk Oberhausen AG, Oberhausen/Rhld. : negenduizend rekeneenheden,
6. aan de Klöckner-Werke AG, Duisburg : negenentwintigduizend rekeneenheden,
7. aan de Mannesmann AG, Düsseldorf : vierentwintigduizend rekeneenheden,
8. aan de Niederrheinische Hütte AG, Duisburg-Hochfeld : vijfduizend rekeneenheden,
9. aan de Thyssen Röhrenwerke AG, Düsseldorf : negenduizend rekeneenheden,
10. aan de Rheinstahl Hüttenwerke AG, Essen : tienduizend rekeneenheden,
11. aan de Deutsche Edelstahlwerke AG, Krefeld : tweeduizend rekeneenheden,
12. aan de Edelstahlwerke Buderus AG, Wetzlar : duizend rekeneenheden,
13. aan de Edelstahlwerk Witten AG, Witten/Ruhr : vierduizend rekeneenheden,
14. aan de Eisenwerk Annahütte Alfred Zeller, Hammerau/Oberbayern : duizend rekeneenheden,
15. aan de Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte mbH, Sulzbach-Rosenberg : duizend rekeneenheden,
16. aan de Gebr. Böhler & Co. AG, Düsseldorf-Oberkassel : duizend rekeneenheden,
17. aan de Gußstahlwerk Gelsenkirchen AG, Gelsenkirchen : duizend rekeneenheden,
18. aan de Gußstahlwerk Oberkassel AG, vorm. Stahlwerk Krieger, Düsseldorf-Oberkassel : duizend rekeneenheden,
19. aan de Hüttenwerk Salzgitter AG, Salzgitter-Drütte : duizend rekeneenheden,
20. aan de Hüttenwerke Siegerland AG, Siegen/Westfalen : drieduizend rekeneenheden,
21. aan de Ilseder Hütte, Peine : duizend rekeneenheden,
22. aan de Stahlwerke Bochum AG, Bochum : tweeduizend rekeneenheden,
23. aan de Stahl- und Röhrenwerk Reisholz GmbH, Düsseldorf-Reisholz : duizend rekeneenheden,
24. aan de Stahlwerke Südwestfalen AG, Geisweid : vijfduizend rekeneenheden,
25. aan de Walzwerke AG, vorm. E. Böcking & Co., Köln-Mülheim : duizend rekeneenheden.

Deze bedragen moeten door de ondernemingen binnen drie maanden na de kennisgeving van deze beschikking in de valuta van een der Lid-Staten van de Gemeenschap op een rekening van de Commissie worden overgemaakt (1).

Artikel 3

Deze beschikking vormt ten aanzien van artikel 2 tegen de daarin genoemde ondernemingen een titel van tenuitvoerlegging overeenkomstig artikel 92 van het Verdrag.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de in artikel 2 genoemde ondernemingen.

Brussel, 21 januari 1970.

Voor de Commissie

De Vice-Voorzitter

Lionello LEVI SANDRI

(1) De waarde van een rekeneenheid bedraagt 0,88867088 gram fijn goud, hetgeen momenteel overeenkomt met een tegenwaarde van 3,66 DM, 50 Bfr., 5,55419 FF, 625 Lire of 3,62 Fl. (PB nr. C 154 van 2. 12. 1969).